

Danilo

¹ Godine treæe carovanja Joakima cara Judina dođe Navuhodonosor car Vavilonski na Jerusolim, i opkoli ga. ² I Gospod mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božijega, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega. ³ I reèe car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede između sinova Izrailjevijeh, i od carskoga sjemena i od knezova ⁴ Mladiæa na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i nauèeni svakoj mudrosti i vješti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih uèi knjigu i jezik Haldejski. ⁵ I odredi im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on pijaše, da se hrane tri godine a poslije da stoje pred carem. ⁶ A među njima bjehu od sinova Judinijeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija. ⁷ A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiji Sedrah, a Misailu Misah, a Azariji Avdenago. ⁸ Ali Danilo naumi da se ne skvrni obrokom jela careva i vinom koje on pijaše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvrni. ⁹ I dade Bog Danilu te nađe milost i ljubav u starješine nad dvoranima. ¹⁰ I reèe starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piæe; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalih mladiæa, vaših vrsnika, zašto da mi uèinite da budem glavom

kriv caru? ¹¹ A Danilo reèe Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom: ¹² Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo. ¹³ Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mladiæima koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako èini sa slugama svojim. ¹⁴ I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana. ¹⁵ A poslije deset dana lica im dođoše ljepša i mesnatija nego u svijeh mladiæa koji jeđahu carsko jelo. ¹⁶ I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva. ¹⁷ I dade Bog svoj èetvorici mladiæa znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne. ¹⁸ I kad prođe vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvedu, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora. ¹⁹ I govori car s njima, i ne nađe se među svjema njima nijedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem. ²⁰ I u svemu èemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nađe da su deset puta bolji od svijeh vraèa i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu. ²¹ I osta Danilo do prve godine cara Kira.

2

¹ A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznemiri mu se duh i san ga prođe. ² I reèe car da dozovu vraèe i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dođoše i staše pred carem. ³ I reèe im car: usnih san, i

uznemiri mi se duh kako bih doznao što sam snio. ⁴ A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ dovijeka! pripovjedi san slugama svojim, pa æemo ti kazati što znaèi. ⁵ A car odgovori i reèe Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znaèi, biæete isjeèeni i kuæe æe vaše biti buništa. ⁶ Ako li mi kažete što sam snio i što znaèi, dobiæete od mene dare i poklone i veliku èast; kažite mi dakle što sam snio i što znaèi. ⁷ Odgovoriše opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa æemo kazati što znaèi. ⁸ Car odgovori i reèe: doista vidim da hoæete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio. ⁹ Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znaèi, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laž i prijevaru dok se promijeni vrijeme; zato kažite mi san, pa æu vidjeti da mi možete kazati što znaèi. ¹⁰ Odgovoriše Haldeji caru i rekoše: nema èovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; zato nijedan car ni knez ni vlastelin nije nigda iskao tako što od vraèa ili zvjezdara ili Haldejca. ¹¹ I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive meðu ljudima. ¹² Zato se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski. ¹³ I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danila i drugove njegove da ih ubiju. ¹⁴ Tada Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske; ¹⁵ Odgovori i reèe Ariohu vlastelinu carevu: zašto je tako nagla zapovijest od cara?

Tada Arioh kaza stvar Danilu. ¹⁶ A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak æ kazati caru što san znaèi. ¹⁷ Potom otide Danilo kuæi svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim, ¹⁸ Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalijem mudarcima Vavilonskim. ¹⁹ I objavi se tajna Danilu u noænoj utvari; tada Danilo blagoslovi Boga nebeskoga. ²⁰ Progovori Danilo i reèe: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila; ²¹ I on mijenja vremena i èase; smeæe careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima. ²² On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje. ²³ Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molismo objaviv nam stvar carevu. ²⁴ Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu reèe: ne gubi mudaraca Vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znaèi. ²⁵ Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reèe: nađoh èovjeka između roblja Judina, koji æ kazati caru što san znaèi. ²⁶ A car progovori i reèe Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znaèi? ²⁷ Odgovori Danilo caru i reèe: tajne koje car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vraèi ni gatari. ²⁸ Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što æ biti do pošljedka. San tvoj i što ti je vidjela glava

na postelji tvojoj ovo je: ²⁹ Tebi, care, dođoše misli na postelji što æe biti poslije, i onaj koji objavljuje tajne pokaza ti što æe biti. ³⁰ A meni se ova tajna nije objavila mudrošæu koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da se javi caru što san znaèi i da doznaš misli srca svojega. ³¹ Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na oèima. ³² Glava tome liku bijaše od èistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi, ³³ Golijeni mu od gvoždãa, a stopala koje od gvoždãa koje od zemlje. ³⁴ Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mjedena i zemljana, i satr ih. ³⁵ Tada se satr i gvožđe i zemlja i mjed i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljetu, te odnese vjetar, i ne nađe mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispuni svu zemlju. ³⁶ To je san; a sada æemo kazati caru što znaèi. ³⁷ Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; ³⁸ I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijem tijekom. Ti si ona glava zlatna. ³⁹ A nakon tebe nastaaèe drugo carstvo, manje od tvojega; a potom treaaèe carstvo, mjedeno, koje æe vladati po svoj zemlji. ⁴⁰ A èetvrto æe carstvo biti tvrdo kao gvožđe, jer gvožđe satire i troši sve, i kao gvožđe što sve lomi, tako æe satrti i polomiti. ⁴¹ A što si vidio stopala i prste koje od kala lonarskoga koje od gvoždãa, biaèe carstvo razdijeljeno, ali æe biti

u njemu tvrđe od gvožđa, jer si vidio gvožđe pomiješano s kalom lončarskim. ⁴² I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, carstvo æe biti nešto jako a nešto trošno. ⁴³ A što si vidio gvožđe pomiješano sa kalom lončarskim, to æe se oni pomiješati sjemenom èovjeèijim, ali neæe prionuti jedan za drugoga kao što se gvožđe ne može smiješati s kalom. ⁴⁴ A u vrijeme tjeih careva Bog æe nebeski podignuti carstvo koje se dovijeka neæe rasuti, i to se carstvo neæe ostaviti drugom narodu; ono æe satrti i ukinuti sva ta carstva, a samo æe stajati dovijeka, ⁴⁵ Kako si vidio gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožđe, mjed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što æe biti poslije; san je istinit, i tumaèenje mu vjerno. ⁴⁶ Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad. ⁴⁷ Car progovori Danilu i reèe: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu. ⁴⁸ Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i uèini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Vavilonskim. ⁴⁹ I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

3

¹ Car Navuhodonosor naèini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj. ² I

posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, rizničare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da dođu da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor. ³ Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, rizničari, sudije, nastojnici, i svi vlastelji zemaljski, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom što ga postavi Navuhodonosor. ⁴ A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori. ⁵ Kad èujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor. ⁶ A ko ne bi pao i poklonio se, onaj èas biæe baèen u peæ ognjenu užarenu. ⁷ Zato svi narodi kako èuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor. ⁸ A neki Haldeji taj èas dođoše i tužiše Jevreje, ⁹ I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ dovijeka! ¹⁰ Ti si, care, zapovjedio, svaki ko èuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku; ¹¹ A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peæ ognjenu užarenu. ¹² A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio. ¹³ Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. I dovedoše

te ljude pred cara. ¹⁴ Navuhodonosor progovori i reèe im: je li istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih? ¹⁵ Jeste li dakle gotovi, kad èujete rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji naèinih? ako li se ne poklonite, onaj èas biæete baèeni u peæ ognjenu užarenu; a koji je bog što æe vas izbaviti iz mojih ruku? ¹⁶ Odgovoriše Sedrah, Misah i Avdenago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to. ¹⁷ Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peæi ognjene užarene; i izbaviæe nas iz tvojih ruku, care. ¹⁸ A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim neæemo služiti niti æemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio. ¹⁹ Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misaha i Avdenaga, i odgovarajuæi zapovjedi da se užari peæ sedam puta veæma nego što bješe obièaj. ²⁰ I zapovjedi najjaèim ljudima što bijahu u vojsci njegovoj da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga, i da ih bace u peæ ognjenu užarenu. ²¹ Tada svezaše one ljude u plaštima njihovijem i u obuæi i pod kapama i u svemu odijelu njihovu, i baciše ih u peæ ognjenu užarenu. ²² Kako zapovijest careva bješe hitna i peæ vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one ljude koji bacahu Sedraha, Misaha i Avdenaga. ²³ A ta tri èovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peæi ognjene užarene. ²⁴ Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav

progovori i reèe svojim dvoranima: ne bacismo li tri èovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care. ²⁵ Odgovori i reèe: eno, vidim èetiri èovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i èetvrti kao da je sin Božji. ²⁶ Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenoj peæi užarenoj, i progovori i reèe: Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Boga višnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izidoše isred ognja. ²⁷ I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vijeænici carevi, i vidješe te ljude gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plašti što promijeniše, niti zadah od ognja prionu za njih. ²⁸ Progovori Navuhodonosor i reèe: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušашe zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga. ²⁹ Zato zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isijeèe i kuæa da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti. ³⁰ Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

4

¹ Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži. ² Svidje mi se da objavim znake i èudesa što mi uèini Bog višnji. ³ Znaci njegovi

kako su veliki! i èudes a njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vjeèno, i vlast njegova od koljena do koljena. ⁴ Ja Navuhodonosor bijah miran u kuæi svojoj i cvatijah u dvoru svom. ⁵ Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me. ⁶ I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znaèi san. ⁷ Tada doðoše vraèari, zvjezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znaèi. ⁸ Najposlije dođe preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojega, i u kom je duh svetijeh bogova, i pripovjedih mu san: ⁹ Valtasare, poglavare vraèarima, znam da je duh svetijeh bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znaèi. ¹⁰ A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika. ¹¹ Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viðaše se do kraja sve zemlje. ¹² Lišæe mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvijerje poljsko odmaraše se u hladu njegovu, i na granama njegovijem stanovahu ptice nebeske, i od njega se hranjaše svako tijelo. ¹³ Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac siđe s neba. ¹⁴ Povika jako i reèe ovako: posijecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišæe i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh. ¹⁵ Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdijenijem i mjedenijem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem

od trave zemaljske. ¹⁶ Srce èovjeèije neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka prođe preko njega. ¹⁷ To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da višnji vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoæe, i postavlja nad njim najnižega između ljudi. ¹⁸ Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasare, kaži što znaèi, jer nijedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znaèi; a ti možeš, jer je u tebi duh svetijeh bogova. ¹⁹ Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u èudu za jedan sahat, i misli ga uznemiravahu. A car progovori i reèe: Valtasare, san i znaèenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reèe: gospodaru moj, san da bude tvojim ne-navidnicima, i znaèenje njegovo neprijateljima tvojim. ²⁰ Drvo što si vidio, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se viđaše po svoj zemlji, ²¹ Kojemu lišæe bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjeđahu ptice nebeske, ²² To si ti, care, koji si velik i silan, i velièina je tvoja visoka i doseže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih. ²³ A što car vidje stražara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše: posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mjedenijem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena prođe preko njega, ²⁴ Ovo znaèi, care, i ovo je naredba višnjega koja æe se izvršiti na mom gospodaru caru: ²⁵ Biæeš prognan između ljudi, i sa zvijerima

æeš poljskim živjeti, i hraniaæ te travom kao goveda, i rosa æe te nebeska kvasiti, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. ²⁶ A što se reèe da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo æe ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju. ²⁷ Zato, care, da ti je ugodan moj svjet, oprostí se grijeha svojih pravdom, i bezakonja svojih milošæu prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir. ²⁸ Sve ovo doðe na cara Navuhodonosora. ²⁹ Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Vavilonu. ³⁰ I progovori car i reèe: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu? ³¹ Te rijeèi još bjehu u ustima caru, a glas doðe s neba: tebi se govori, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe. ³² I biæeš prognan između ljudi, i živjeæeš sa zvijerjem poljskim, hraniaæ te travom kao goveda, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. ³³ U taj èas ispuni se ta rijeè na Navuhodonosoru; i bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao pera u orla i nokti kao u ptica. ³⁴ Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oèi svoje k nebu, i um moj vrati mi se, i blagoslovih višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi dovijeka, èija je vlast vlast vjeèna i èije je carstvo od koljena do koljena; ³⁵ I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu prema njemu, i radi što

hoæ s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: šta radiš? ³⁶ U to vrijeme um moj vrati mi se, i na slavu carstva mojega vrati mi se velièanstvo moje i svjetlost moja; i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrdih se u carstvu svom, i doda mi se više velièanstva. ³⁷ Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, èija su sva djela istina i èiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

5

¹ Car Valtasar uèini veliku gozbu tisuæi knezova svojih, i pijaše vino pred tisuæom njih. ² Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoèe njegove. ³ I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalamu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoèe njegove; ⁴ Pijahu vino, i hvaljahu bogove zlatne i srebrne i mjedene i drvene i kamene. ⁵ U taj èas izidoše prsti ruke èovjeèije, i pisahu prema svijetnjaku po okreèenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja pišaše. ⁶ Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uznemiriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo. ⁷ Povika car iza glasa; te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reèe mudarcima Vavilonskim: ko proèita ovo pismo i

kaže mi što znaèi, onaj æe se obuæi u skerlet, i nosiaæe zlatnu verižicu o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. ⁸ Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše proèitati pisma niti kazati caru što znaèi. ⁹ Tada se car Valtasar vrlo uznemiri i lice mu se sasvijem izmijeni; i knezovi se njegovi prepadoše. ¹⁰ Dođe carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuæu gdje bješe gozba, i progovori carica i reèe: care, da si živ dovijeka! da te ne uznemiruju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja. ¹¹ Ima èovjek u tvom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega nađe se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vraèarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima; ¹² Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogaðanje zagonetaka i razmršivanje zamršenijeh stvari nađe se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on æe kazati što znaèi. ¹³ Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reèe: jesi li ti Danilo između roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj? ¹⁴ Èuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nađe u tebe. ¹⁵ A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdari, da proèitaju pismo i kažu mi što znaèi; ali ne mogu da kažu što to znaèi. ¹⁶ A za tebe ja èuh da možeš protumaèiti, i zamršene stvari razmrsiti. Ako dakle možeš proèitati ovo pismo i kazati mi što znaèi, obuæi æeš se u skerlet, i zlatnu verižicu nosiaæeš o vratu, i biæeš treæi

gospodar u carstvu. ¹⁷ Tada odgovori Danilo i reèe pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo æu ja proèitati caru i kazati što znaèi. ¹⁸ Care, Bog višnji dade carstvo i velièinu i slavu i èast Navuhodonosoru ocu tvojemu. ¹⁹ I od velièine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoæaše, i ostavljаше u životu koga hoæaše, uzvišivaše koga hoæaše, i poniživaše koga hoæaše. ²⁰ Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu. ²¹ I bi prognan između ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoæe postavlja nad njim. ²² A ti, Valtasare, sine njegov, nijesi ponizio srca svojega premda si znao sve ovo. ²³ Nego si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoèe tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjedene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti èuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u èijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji. ²⁴ Zato od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano. ²⁵ A ovo je pismo napisano: MENE, MÈNE, TEKEL, UFARSIN. ²⁶ A ovo znaèe te rijeèi: MENE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio. ²⁷ TEKEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak. ²⁸ FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima. ²⁹ Tada zapovjedi Valtasar, te

obukoše Danila u skerlet, i metnuše mu zlatnu verižicu oko vrata, i proglasiše za nj da je treæi gospodar u carstvu. ³⁰ Istu noæ bi ubijen Valtasar car Haldejski. ³¹ A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

6

¹ Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom; ² A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima æe upravitelji davati raèune da ne bi caru bilo štete. ³ A taj Danilo nadvišivaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim. ⁴ Tada starješine i upravitelji gledahu kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne mogahu naæi zabave ni pogrješke, jer bješe vjeran, i ne nalažaaše se u njega pogrješke ni mane. ⁵ Tada rekoše oni ljudi: neæemo naæi na toga Danila ništa, ako ne naðemo što na nj radi zakona Boga njegov. ⁶ Tada doðoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ dovijeka. ⁷ Sve starješine u carstvu, poglavari i upravitelji, vijeænici i vojvode dogovoriše se da se postavi carska naredba i oštra zabrana da ko bi se god zamolio za što kome god bogu ili èovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku. ⁸ Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. ⁹ I car Darije napisu knjigu i zabranu. ¹⁰ A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj

kuæi, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što èinjaše prije. ¹¹ Tada se sabraše oni ljudi, i naðoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu. ¹² I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili èovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reèe: tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. ¹³ Tada odgovoriše i rekoše caru: Danilo, koji je između roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom. ¹⁴ Tada car èuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i truðaše se do zahoda sunèanoga da ga izbavi. ¹⁵ Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja. ¹⁶ Tada car reèe te dovedoše Danila i baciše ga u jamu lavovsku; i car progovori i reèe Danilu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi. ¹⁷ I donesoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapeèati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promijeni za Danila. ¹⁸ Tada otide car u svoj dvor, i prenoæi ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što èim bi se razveselio, i ne može zaspati. ¹⁹ Potom car usta ujutru rano i otide brže k jami lavovskoj. ²⁰ I kad dođe k jami, viknu Danila žalosnijem glasom; i progovori car i reèe Danilu: Danilo, slugo Boga živoga, Bog

tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova? ²¹ Tada Danilo reče caru: care, da si živ dovijeka! ²² Bog moj posla anđela svojega i zatvori usta lavovima, te mi ne naudiše; jer se našoh èist pred njim, a ni tebi, care, ne uèinih zla. ²³ Tada se car veoma obradova tomu, i zapovjedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne nađe se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu. ²⁴ Potom zapovjedi car, te dovedoše ljude koji bijahu optužili Danila, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne dođoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše. ²⁵ Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što življahu u svoj zemlji: mir da vam se umnoži. ²⁶ Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega svak boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje dovijeka, i carstvo se njegovo neæe rasuti, i vlast æe njegova biti do kraja; ²⁷ On izbavlja i spasava, i èini znake i èudesu na nebu i na zemlji, on je izbavio Danila od sile lavovske. ²⁸ I taj Danilo bijaše sreæan za carovanja Darijeva i za carovanja Kira Persijanca.

7

¹ Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisa san i pripovjedi ukratko. ² Danilo progovori i reče: vidjeh u utvari svojoj noæu, a to èetiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru. ³ I èetiri velike zvijeri izidoše iz mora, svaka drugaèija. ⁴ Prva bijaše kao lav, i imaše

krila orlova; gledah dokle joj se krila poskuboše i podiže se sa zemlje i stade na noge kao èovjek, i srce ljudsko dade joj se. ⁵ Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima među zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa. ⁶ Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na leđima èetiri krila kao ptica, i èetiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast. ⁷ Potom vidjeh u utvarama noænijem, i gle, èetvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše velike zube gvozdene, jeđaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovaše se od svijeh zvijeri pređašnjih, i imaše deset rogova. ⁸ Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste među onijema, i tri prva roga išèupaše se pred njim; i gle, oèi kao oèi èovjeèije bjehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari. ⁹ Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao èista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, toèkovi mu kao oganj razgorio. ¹⁰ Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuæa tisuæa služaše mu, i deset tisuæa po deset tisuæa stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše. ¹¹ Tada gledah radi glasa velikih rijeèi koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se rašèini i dade se da izgori ognjem. ¹² I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu bješe im odreðena do vremena i do roka. ¹³ Vidjeh u utvarama noænijem, i gle, kao sin èovjeèiji

iđاشة s oblacima nebeskim, i dođe do starca i stade pred njim. ¹⁴ I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vjeèna, koja neæe proæi, i carstvo se njegovo neæe rasuti. ¹⁵ Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznemiriše me. ¹⁶ Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu ondje, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znaèi: ¹⁷ Ove èetiri velike zvijeri jesu èetiri cara, koji æe nastati na zemlji. ¹⁸ Ali æe sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaæe carstvo navijek i dovijeka. ¹⁹ Tada zaželjeh znati istinu o èetvrtoj zvijeri, koja se razlikovaše od svijeh i bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte mjedene, i jeđaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše, ²⁰ I o deset rogova što joj bjehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oèi i usta koja govoraahu velike stvari i bijaše po viđenju veæi od drugih. ²¹ Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlađivaše ih, ²² Dokle dođe starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispje vrijeme da sveci preuzmu carstvo. ²³ Ovako reèe: èetvrta zvijer biæe èetvrto carstvo na zemlji, koje æe se razlikovati od svijeh carstava, i izješaèe svu zemlju i pogaziti i satrti. ²⁴ I deset rogova jesu deset careva, koji æe nastati iz toga carstva, a poslije njih nastaaèe drugi, i on æe se razlikovati od pređašnjih, i pokoriæe tri cara. ²⁵ I govoriæe rijeèi na višnjega, i potiraæe svece višnjega, i pomišljaæe da promijeni vremena i zakone; i

daæe mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za po vremena. ²⁶ Potom æe sjesti sud, i uzeæe mu se vlast, te æe se istrijebiti i zatrti sasvijem. ²⁷ A carstvo i vlast i velièanstvo carsko pod svijem nebom daæe se narodu svetaca višnjega; njegovo æe carstvo biti vjeèno carstvo, i sve æe vlasti njemu sluþiti i sluþati ga. ²⁸ Ovdje je kraj ovoj rijeèi. A mene Danila vrlo uznemiriše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali rijeè saèuvah u srcu svom.

8

¹ Treæe godine carovanja Valtasarova pokaza se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije. ² I vidjeh u utvari; a bjeh u Susanu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bjeh na vodi Ulaju. ³ I podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bjehu visoki, ali jedan viši od drugoga, i viši naraste poslije. ⁴ Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i nijedna zvijer ne mogaše mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego èinjaše što hoæaše, i osili. ⁵ A kad ja motrah, gle, iðaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit meðu oèima svojim. ⁶ I dođe do ovna koji imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potrèa na nj gnjevno silom svojom. ⁷ I vidjeh ga gdje dođe do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega.

⁸ I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoše znamenita èetiri roga prema èetiri vjetra nebeska. ⁹ I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji. ¹⁰ I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih. ¹¹ I naraste dori do poglavara tog vojski, i uze mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori. ¹² I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što èinjaše napredovaše mu. ¹³ Tada èuh jednoga sveca gdje govoraše, i jedan svetac reèe nekome koji govoraše: dokle æe trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska? ¹⁴ I reèe mi: do dvije tisuæe i tri stotine dana i noæi; onda æe se svetinja oèistiti. ¹⁵ A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumijem, gle, stade preda me kao èovjek. ¹⁶ I èuh glas èovjeèji nasred Ulaja, koji povika i reèe: Gavrilo, kaži ovome utvaru. ¹⁷ I dođe gdje ja stajah; i kad dođe uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reèe: pazi, sine èovjeèji, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme. ¹⁸ A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe ležeæi nièice na zemlji; a on me se dotaèe, i ispravi me, te stadoh. ¹⁹ I reèe: evo, ja æu ti kazati šta æe biti na kraju gnjeva; jer æe u odreðeno vrijeme biti kraj. ²⁰ Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski. ²¹ A runjavi je jarac car Grèki; i veliki rog što mu bješe meðu oèima, to je prvi car. ²² A što se on

slomi, i mjesto njega narastoše èetiri, to su èetiri carstva, koja æe nastati iza toga naroda, ali ne s njegovom silom. ²³ A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navršèe mjeru, nastaaæe car bestidan i lukav. ²⁴ Sila æe mu biti jaka, ali ne od njegove jaèine, i èudesno æe pustošiti, i biæe sreæan i svršivaæe, i gubiæe silne i narod sveti. ²⁵ I lukavstvom njegovijem napredovaæe prijevara u njegovoj ruci, i podignuæe se u srcu svom, i u miru æe pogubiti mnoge, i ustaæe na kneza nad knezovima, ali æe se potrti bez ruke. ²⁶ A reèena utvara o danu i noæi istina je; zato ti zapeèati utvaru, jer je za mnogo vremena. ²⁷ Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i èudih se utvari, ali niko ne dozna.

9

¹ Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim, ² Prve godine njegova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da æe se navršiti razvalinama Jerusalimskim, sedamdeset godina. ³ I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu tražeæi ga molitvom i molbama s postom i s kostrijeti i pepelom. ⁴ I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovijedajuæi se rekoh: o Gospode, Bože veliki i strašni, koji držiš zavjet i milost onima koji te ljube i drže zapovijesti tvoje; ⁵ Zgriješismo i zlo èinismo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i otstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih. ⁶ I ne slušasmo sluga tvojih

proroka, koji govorahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom. ⁷ U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusallimljana i u svijeh Izrailjaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijehе njihove, kojima ti grijеšišе. ⁸ Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgriješismo. ⁹ U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega, ¹⁰ I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka. ¹¹ I sav Izrailj prestupi zakon tvoj, i otstupi da ne sluša glasa tvojeга; zato se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božijega, jer mu zgriješismo. ¹² I on potvrdi riječi svoje koje je govorio za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas зло veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusallimu. ¹³ Kako je pisano u zakonu Mojsijevu, sve to зло dođe na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu tvoju. ¹⁴ I Gospod nastа oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja èini, jer ne slušasmo glasa njegova. ¹⁵ Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgriješismo, bezbožni bismo. ¹⁶ Gospode, po svoj pravdi tvojoj neka se odvrati gnjev tvoj i jarost tvoja od grada tvojeга Jerusallima, svete

gore tvoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalim i tvoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas. ¹⁷ Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitvu sluge svojega i molbe njegove, i obasjaj licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi. ¹⁸ Bože moj, prigni uho svoje, i èuj; otvori oèi svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime tvoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti tvoje padamo pred tobom moleæi se. ¹⁹ Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i uèini, ne èasi, sebe radi, Bože moj, jer je tvoje ime prizvano na ovaj grad i na tvoj narod. ²⁰ A dok ja još govorah i moljah se i ispovijedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izrailja, i padah moleæi se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega, ²¹ Dok još govorah moleæi se, onaj èovjek Gavriilo, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotaèe me se o veèernjoj žrtvi. ²² I nauèi me i govori sa mnom i reèe: Danilo, sada izidoh da te urazumim. ²³ U poèetku molitve tvoje izide rijeè, i ja doдох da ti kažem, jer si mio; zato slušaj rijeè, i razumij utvaru. ²⁴ Sedamdeset je nedjelja određeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se oèisti bezakonje i da se dovede vjeèna pravda, i da se zapeèati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. ²⁵ Zato znaj i razumij: otkad izide rijeè da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biæe sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograda ulice i zidovi, i to u teško vrijeme. ²⁶ A

poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen æe biti pomazanik i ništa mu neæe ostati; narod æe vojvodin doæi i razoriti grad i svetinju; i kraj æe mu biti s potopom, i odreðeno æe pustošenje biti do svršetka rata. ²⁷ I utvrdiæe zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuæe ærtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka odreðenoga izliæe se na pustoš.

10

¹ Treæe godine Kira cara Persijskoga objavi se rijeè Danilu, koji se zvaše Valtasar; i rijeè bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra rijeè i razumje utvaru. ² U to vrijeme ja Danilo bjeh u žalosti tri nedjelje dana. ³ Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne uðe u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršiše tri nedjelje dana. ⁴ A dvadeset èetvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijegu velike rijeke Hidekela. ⁵ I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to jedan èovjek obuèen u platno, i pojas bješe oko njega od èistoga zlata iz Ufaza; ⁶ A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oèi mu kao luèevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjed uglaðena, a glas od rijeèi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva. ⁷ I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjgoše i sakriše se. ⁸ I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrði, i ne imah snage. ⁹ I èuh glas od rijeèi njegovijeh, i kad èuh glas od rijeèi njegovijeh, izvan sebe padoh nièice licem na zemlju. ¹⁰ I gle, ruka

me se dotaèe i podiže me na koljena moja i na dlanove moje. ¹¹ I reèe mi: Danilo, mili èovjeèe! slušaj rijeèi koje æu ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k tebi. I kad mi reèe tu rijeè, ustah drkæuæi. ¹² I reèe mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da muèiš sebe pred Bogom svojim, uslišene biše rijeèi tvoje, i ja dođoh tvojih rijeèi radi. ¹³ Ali knez carstva Persijskoga staja mi nasuprot dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dođe mi u pomoæ; tako ja ostah ondje kod careva Persijskih. ¹⁴ I dođoh da ti kažem šta æe biti tvome narodu poslije; jer æe još biti utvara za te dane. ¹⁵ I kad mi govoraše tako, oborih oèi svoje na zemlju i zanijemjeh. ¹⁶ I gle, kao èovjek dotaèe se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navališe moji bolovi na mene i nema snage u meni. ¹⁷ A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? Jer od ovoga èasa u meni nesta snage i ni dihanje ne osta u meni. ¹⁸ Tada onaj što bijaše kao èovjek opet me se dotaèe i ohrabri me. ¹⁹ I reèe: ne boj se, mili èovjeèe; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoraše, ohrabrih se i rekoh: neka govori gospodar moj, jer si me ohrabrio. ²⁰ A on reèe: znaš li zašto sam došao k tebi? a sada æu se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; potom æu otiaæi, i gle, doæi æe knez Grèki. ²¹ Ali æu ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junaèki radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

11

¹ I ja prve godine Darija Midijanina stadoh da mu pomozem, i da ga potkrijepim. ² A sada æu ti kazati istinu. Evo, još æe tri cara nastati u Persiji; i èetvrti æe biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve æe podignuti na Grèko carstvo. ³ Potom æe nastati silan car, i vladaæe velikom državom i radiæe što hoæe. ⁴ A kako nestane, rasuæe se carstvo njegovo i razdijeliæe se u èetiri vjetra nebeska, ne meðu natražje njegovo niti s vlašæu s kojom je on vladao, jer æe se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima. ⁵ I car južni osiliæe, i jedan od knezova njegovijeh, i biæe silniji od njega, i vladaæe, i država æe njegova biti velika. ⁶ I poslije nekoliko godina oni æe se oprijateljiti, i kæi južnoga cara doæi æe k caru sjevernom da uèini pogodbu; ali ona neæe saèuvati sile mišici, niti æe se on održati s mišicom svojom, nego æe biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme. ⁷ Potom æe od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji æe doæi s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biæe ih i osvojiæe ih. ⁸ I bogove æe njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnijem i srebrnijem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaæe nekoliko godina jaèi od cara sjevernoga. ⁹ I tako æe car južni doæi u svoje carstvo, i vratiaæe se u svoju zemlju. ¹⁰ Ali æe sinovi njegovi zaratiti, i skupiaæe veliku vojsku; i jedan æe doæi iznenada, i poplaviti i proæi; i vrativši

se ratovaæ do grada njegovoga. ¹¹ Tada æ se razljutiti car južni, i izaæi æ i ratovaæ s njim, s carem sjevernijem, i podignuæ veliku vojsku, te æ mu biti data u ruke vojska. ¹² I kad razbije vojsku, ponijeæ se srce njegovoga, i pobieæ tisuæ, ali se neæ ukrijepiti. ¹³ Jer æ car sjeverni opet dignuti vojsku veæu od prve; i poslije nekoliko godina doæi æ s velikom vojskom i s velikim blagom. ¹⁴ I u to æ vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvojega naroda podignuæ se da se potvrdi utvara, i popadaæ. ¹⁵ I doæi æ car sjeverni, i naèiniæ opkope, i uzeæ tvrde gradove, i mišice južnoga cara neæ odoljeti ni izabrani narod njegov, niti æ biti sile da se opre. ¹⁶ I onaj došav na nj èiniæ što hoæ, i neæ biti nikoga da mu se opre; i ustaviæ se u krasnoj zemlji, koju æ potrti svojom rukom. ¹⁷ Potom æ okrenuti da doæ sa silom svega carstva svojega, ali æ se pogoditi s njim, i daæ mu kæer za ženu da bi ga upropastio, ali se ona neæ držati, niti æ biti s njim. ¹⁸ Potom æ se okrenuti na ostrva, i osvojiæ mnoga; ali æ jedan vojvoda prekinuti sramotu koju èini, i oboriæ na nj sramotu njegovu. ¹⁹ Potom æ se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuæ se i pašæ, i neæ se više naæi. ²⁰ I na njegovo æ mjesto nastati koji æ poslati nastojnika u slavi carskoj; ali æ za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja. ²¹ A na njegovo æ mjesto doæi neznatan èovjek, kome nije namijenjena èast carska; ali æ doæi mirno i

osvojiæe carstvo laskanjem. ²² I mišice koje plave on æe poplaviti i polomiti, pa i kneza s kojim je uèinio vjeru. ²³ Jer udruživši se s njim uèiniæe prijearu, i došavši nadvladaæe s malo naroda. ²⁴ I doæi æe mirno u rodna mjesta u zemlji, i uèiniæe što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovijeh ne uèiniše, razdijeliæe im plijen i grabež i blago, i smišljaæe misli na gradove, za neko vrijeme. ²⁵ Potom æe podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car æe južni doæi u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali neæe odoljeti, jer æe mu se èiniti nevjera. ²⁶ I koji jedu hljeb njegov satræe ga; vojska æe njegova poplaviti, i mnogi æe pasti pobijeni. ²⁷ I srce æe obojice careva raditi o zlu, i za jednijem æe stolom lagati; ali se neæe izvršiti; jer æe kraj još biti u određeno vrijeme. ²⁸ I tako æe se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce æe se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiæe se u svoju zemlju. ²⁹ U određeno æe vrijeme opet doæi na jug; ali drugi put neæe biti kao prvi put. ³⁰ Jer æe doæi na nj lađe Kitejske, i on æe se ojaditi, te æe se vratiti; i razljutiæe se na sveti zavjet, i izvršiæe; i vrativši se složiæe se s onima koji ostavljaju sveti zavjet. ³¹ I vojska æe stajati uza nj, i oskvrniæe svetinju u gradu, i ukinuti žrtvu svagdašnju i postaviæe gnusobu pustošnu. ³² I koji su bezbožni prema zavjetu, on æe ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriæe se i izvršiæe. ³³ I razumni u narodu nauèiæe mnoge, i padaæe od maèa i

ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena. ³⁴ Ali padajuæi dobiæe malu pomoæ; i mnogi æe pristati s njima dvolièæei. ³⁵ I od razumnijeh æe pasti neki da bi se okuðali i oèistili i ubijelili do roka, jer æe još biti rok. ³⁶ I taj æe car èiniti što hoæe, i podignuæe se i uzvisiæe se iznad svakoga boga, i èudno æe govoriti na Boga nad bogovima, i biæe sreæan dokle se ne svrði gnjev, jer æe se izvrðiti što je odreðeno. ³⁷ Neæe mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti æe za koga boga mariti, nego æe se uzviðivati nada sve. ³⁸ I na mjesto Boga najsilnijega slaviæe boga kojega oci njegovi ne znaše, slaviæe zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima. ³⁹ I uèiniæe da gradovi Boga najsilnijega budu boga tuðega; koje pozna umnožiæe im slavu i uèiniæe ih gospodarima nad mnogima i razdijeliæe zemlju mjesto plate. ⁴⁰ A u poøljednje vrijeme južni æe se car pobiti s njim; i car æe sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim laðama, i ušavši u zemlje poplaviæe i proæi. ⁴¹ I doæi æe u krasnu zemlju, i mnogi æe propasti, a ove æe se izbaviti od njegovijeh ruku: Edomska, Moavska i glavni dio sinova Amonovijeh. ⁴² I posegnuæe rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska neæe umaknuti. ⁴³ I osvojiæe blago u zlatu i u srebru i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani iæi æe za njim. ⁴⁴ Ali æe ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te æe izaæi s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge. ⁴⁵ I razapeæe šatore dvora svojega meðu morima na krasnoj svetoj gori; i kad doæe

k svome kraju, niko mu neæe pomoæi.

12

¹ A u to æe se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biæe žalosno vrijeme, kakoga nije bilo otkako je naroda do tada; i u to æe se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se naðe zapisan u knjizi. ² I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiæe se, jedni na život vjeèni a drugi na sramotu i prijekor vjeèni. ³ I razumni æe se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i dovijeka. ⁴ A ti Danilo zatvori ove rijeði i zapeèati ovu knjigu do poøljednjega vremena; mnogi æe pretraživati, i znanje æe se umnoæiti. ⁵ Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijegu rijeke, a drugi s one strane na brijegu rijeke. ⁶ I jedan reèe èovjeku obuèenome u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci: kad æe biti kraj tijekom èudesima? ⁷ I èuh èovjeka obuèenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiæe desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji æe živiti uvijek da æe se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda. ⁸ I ja èuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav æe biti kraj tome? ⁹ A on reèe: idi Danilo, jer su zatvorene i zapeèaæene ove rijeði do poøljednjega vremena. ¹⁰ Mnogi æe se oèistiti, ubijeliti i okuøati; a bezboænici æe raditi bezboæno, niti æe koji bezboænik razumjeti; ali æe razumni razumjeti. ¹¹ A od vremena

kad se ukine žrtva vazdašnja i postavi gnusoba pustošna, biæe tisuæa i dvjesta i devedeset dana. ¹² Blago onome koji pretrpi i doèeka tisuæu i tri stotine i trideset i pet dana. ¹³ A ti idi ka kraju; i poèivaæeš i ostaæeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

Sveta Biblija
The Holy Bible in Serbian (Latin alphabet),
translated by Vuk Karadžić and Đura Daničić

Public Domain

Language: srpski jezik (Serbian)

Translation by: Vuk Karadžić, Đura Daničić

Vuk Karadžić translated the New Testament of the Bible in Serbian, publishing it in Vienna in 1847. Đura Daničić assisted Karadžić in that work, and later added an Old Testament translation, published in Belgrade in 1865. This copy was brought to you by eBible.org.

2018-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

b8f62a27-62f9-583b-a831-9166bce7ae27